

ODA ÇALIŞMALARI

Değerli Meslektaşlarımız,

1987 yılının daha 7. ci ayını doldurmadan, Oda Bültenimizin bu yıla göre 3.cü, genelde ise 19.cu sayısını realize etmenin gurununu ve kıvancını yaşıyoruz.

Belki ilk etapta, yılda 4 defa çıkarılması planlanan bu yayın organımızın neden 3.cü sayısının çıkarılmasında bu kadar aceleci davranıldığı akla eglebilir. Evet, gerçekten de acele edilmiştir. Ancak, özellikle «14 Mayıs Eczacılık Bayramı» münasebetiyle Bölgemizde düzenlemiş olduğumuz «İlâç Üretiminde Kalite Kontrolü ve Sonuçları» konulu Açık Oturumda kamuoyunu yakından ilgilendirecek öyle önemli tartışmalar olmuş ve öylesine önemli açıklamalar yapılmıştır ki, bunların gerek meslektaşlarımıza ve gerekse kamuoyuna bir an önce aktarılmasının gereği duyulmuştur.

Değerli Meslektaşlarımız,

Bültenimizin bu sayısında sizlere sunmaya çalışacağımız Oda Çalışmaları, yaklaşık 3 aylık bir dönemi kapsamaktadır ve bu sütunlardan sizlere aktaracağımız son çalışma raporumuzdur. Daha sonra, Seçimli Olağan Kongreye kadar geçecek olan son 2 aylık döneme ait çalışmalarımız, bir kitapçık haline getirilerek detaylı bir şekilde Sayın Genel Kurula sunulacak olan 1986-1987 yılı faaliyet raporumuzun içinde yer alacaktır.

— BÜRO ÇALIŞMALARI —

Son faaliyet raporumuzu yayınladığımız 6.4.1987 tarihinden, yeni faaliyet raporumuzu kaleme aldığımız 16.7.1987 tarihine kadar, yaklaşık 13 hafta içerisinde, 14'ü olağan 3'ü ara toplantı olmak üzere cem'an 17 defa toplanılmış ve bu toplantılarda 34 adet karar alınmıştır. Bu ara toplantıların tümünün gerekçesini, açılmasında herhangi bir mahsu görülmeyen eczanelerin kararlarının bir an önce çıkarılabilmesi teşkil etmiştir.

Bu kısa dönemde Odamıza 9 adet eczane açma, 5 adet ise nakil başvurusu olmuş, bu müracaatların tümü Yönetim Kurulumuzca müspet görüldüğünden derhal kendilerine gerekli belgeleri verilmiştir.

Daha önce haklarında muvazaa tahkikatı açılmış 8 eczane hakkında yeni baştan döküman toplama girişiminde bulunulmuştur. Yapılan yoğun çalışmalar neticesinde;

Kendileri için başka çıkar yolun bulunmadığını gören 2 eczane, sahipleri tarafından bizzat kapatılmış, 2 eczanenin dosyası Yönetim Kurulumuz tarafından tekemmül ettirilerek Odamız «Eczane Açılış, İnceleme ve Muvazaa Tespit Komisyonu»na sevk edilmiş, (ki bunlardan birinin dosyası daha ilk Komisyon toplantısında karara bağlanarak T.E.B. Merkez Heyeti Muvazaa Tespit Komisyonuna gönderilmiştir.) 4 tanesi hakkında ise gerekli tahkikat Yönetim Kurulumuz tarafından halen sürdürülmektedir.

Gelen 147 evrağa karşılık 253 giden evrak düzenlenirken, gelen evrakda ilk 3 sırayı Temsilciler, Bölge Eczaneleri ve T.E. Birliği, giden evrakda ise S.S.Y. Müdürlükleri, Temsilciler, T.E. Birliği ile birlikte Bölge Eczaneleri almıştır.

Bu evrakın dökümü şöyledir :

	GELEN		GİDEN	
T.E.B.	16	% 10.9	13	% 5.1
Onur Kurulu	—	—	8	% 3.2
Bölge Eczaneleri	21	% 14.3	13	% 5.1
Eczacı Odaları	4	% 2.7	5	% 2.0
S.S.Y. Müdürlükleri	11	% 7.5	24	% 9.5
Temsilciler	22	% 15.0	14	% 5.5
İlaç ve Ecz. Gen. Müd.	8	% 5.4	9	% 3.6
Diğer Yazılar	65	% 44.2	167	% 66.0
YEKÜN	147		253	

— TEMSİLCİLERLE OLAN İLİŞKİLERİMİZ —

Temsilcilerimizle mutad yazışmalarımız devam etmiş, ancak yapılması düşünülen Temsilciler Toplantısının 6.sının yaz aylarına rastlaması nedeniyle bu arkadaşlarımızın pek çoğunun tatilde olması, bu toplantımızın daha ileri bir tarihe alınmasına sebep olmuştur.

— T.E. BİRLİĞİ İLE İLİŞKİLERİMİZ —

«14 Mayıs Eczacılık Bayramı» münasebetiyle Samsun'da düzenlemiş olduğumuz «İlaç Üretiminde Kalite Kontrolü ve Sonuçları» konulu Açık Oturumda Birliğimizin de temsil edilmesini temin amacıyla Merkez Heyetimize müracaatta bulunulmuş, Birliğimizin temsil ettiği T.E.B. Bilim Komisyonu Üyesi ve Gazi Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Öğretim Görevlisi Sayın Dr. Okan Atay'ın da katılımıyla Açık Oturumumuz daha da renkli geçmiştir.

— S.S.Y. MÜDÜRLÜKLERİ İLE İLİŞKİLERİMİZ —

Daha önce muvazaa tahkikatı görmüş, ancak açılmasına mani olunamamış muvazalı eczaneler hakkında gerek lüzumlu dökümanları toplamak ve gerekse bu tür eczane işleten eczacıların işlerinin başında bulunup bulunmadığını tespit amacı ile bazen direk S.S.Y. Müdürlükleri, bazen ise S.S.Y. Müdürlükleri vasıtasıyla Merkez Sağlık Ocakları ile yakın ilişkilerimiz olmuştur.

— S.S.Y. BAKANLIĞI İLE İLİŞKİLERİMİZ —

«14 Mayıs Eczacılık Bayramı» münasebetiyle Samsun'da düzenlemiş olduğumuz «İlaç Üretiminde Kalite Kontrolü ve Sonuçları» Konulu Açık Oturuma katılımlarını temin maksadıyla İlaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğüne yapmış olduğumuz davete, Genel Müdürlüğümüzün Genel Müdür Yardımcısı düzeyinde katılması bizleri fevkalâde memnun etmiştir. Toplantımıza katılan İlaç ve Eczacılık Genel Müdür Yardımcısı Sayın Eczacı Münip Üstündağ Açık Oturumun dışında Bakanlık çalışmaları hakkında da bizleri bilgilendirmişlerdir.

— BÜLTEN ÇALIŞMALARI —

Bülten Komisyonumuzun Oda Bültenimize daha zengin bir içerik kazandırma çabaları en nihayet meyvelerini vermeye başlamış, Bültenimiz herkes tarafından ilgiyle okunan ve aranan bir yapıya kavuşturulmuştur. Nitekim, bazı meslektaşlarımızın tezlerini yayın organımızdan yayınlama istekleri bunun en güzel ispatıdır.

— SOSYAL ÇALIŞMALAR —

«14 Mayıs Eczacılık Bayramı» münasebetiyle yapmış olduğumuz kutlama çalışmaları, bu dönemdeki sosyal çalışmalarımızın ağırlık noktasını teşkil etmiştir.

«14 Mayıs Eczacılık Bayramı Kutlandı» başlığı altında detaylı bir şekilde bulacağınız faaliyetler zinciri, Atatürk Anıtına çelenk koyma ve saygı duruşu ile başlamış, daha sonra seçkin bir davetli topluluğunun katılımı ile gerçekleştirilen Otel Turban'daki törende Oda Başkanımız Sayın Eczacı Erkal Kökdener'in Açış Konuşması, İlaç ve Eczacılık Genel Müdür Yardımcısı Sayın Eczacı Münip Üstündağ'ın Bakanlık Çalışmaları hakkında bilgi vermesi, Sayın Prof. Dr. Kasım Cemal Güven'in Eczacılığın Tarihçesini özetlemesi, Sayın Eczacı Sadi Subaşı'nın Odamızın Eczacılık mesleğindeki yeri ve önemini ifade eden konuşması, plâket töreni ve Açık Oturumla devam etmiş, Ayvacık'daki Hasan Uğurlu - Suat Uğurlu Barajlarının gezilmesi ve akşam yenen iftar yemeği ile noktalanmıştır.

Geçen yılda olduğu gibi bu yılda 14 Mayısın Ramazana rastlaması, geleneksel gecemizin daha ileri bir tarihe kaydırılmasına neden olmuştur. 6.6.1987 tarihinde yapmış olduğumuz bu geceye başta Sayın Valimiz olmak üzere, S.S.Y. Eski Bakanı Sayın Mehmet Aydın, Samsun Milletvekili Sayın Süleyman Yağcıoğlu, S.S.Y. Müdürü, Tabip ve Dış Tabipleri Odası Başkanları olmak üzere seçkin bir davetli topluluğu katılmış, gece geç saatlere kadar eğlenilmiştir.

Muhtelif yerlerden gelen istek üzerine «İlaç Üretiminde Kalite Kontrolü ve Sonuçları» konulu Açık Oturumun teyp bantlarının çözümünün bir kitapçıkta toplanması çalışmaları halen sürmektedir.

3 aylık bir döneme ait Oda Çalışmalarımızı burada noktalarken hepimize mutluluklar ve işlerinizde başarılar dileriz.

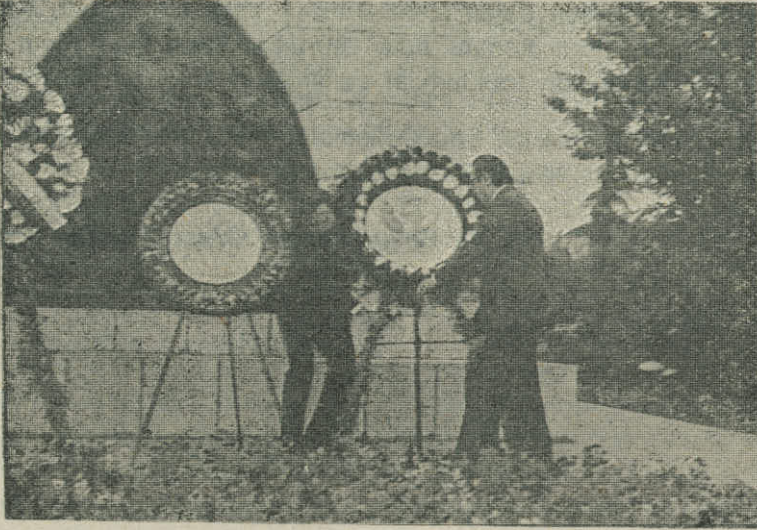
VI. Bölge Eczacı Odası Yönetim Kurulu

14 MAYIS ECZACILIK BAYRAMI KUTLANDI

Her yıl olduğu gibi, bu yıl da «14 Mayıs Eczacılık Bayramı» Böl-
gemizde en iyi şekilde kutlandı.

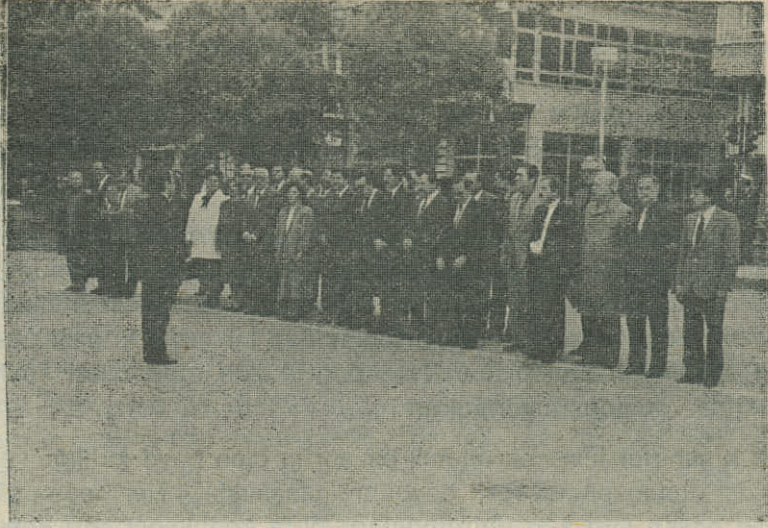
Bir hafta önceden şehrin önemli yerlerine, tüm eczanelerin
vitrinlerine hafta ile ilgili pankartlar ve afişler asılmış, böylelikle bu
anlamlı güne halkımızın ilgisi sağlanmıştır. Ayrıca, ilaç ve sağlık
konusunda öğütler içeren el ilanları bastırılarak eczanelerden hal-
kımıza dağıtılmıştır.

Tören, 14 Mayıs 1987 perşembe günü, saat 9.30 da Atatürk Anı-
tına çelenk koyulmasıyla başlamış, saygı duruşunda bitirilmiştir.

— Atatürk Anıtına Çelenk Konuyor. —

Daha sonra, seçkin bir davetli topluluğunun katılımı ile kutla-
maların ikinci bölümüne geçilmiştir. Otel Turban'da gerçekleştiril-
en bu bölümde Yönetim Kurulumuzca hazırlanan Basın Bildirisi
Basına dağıtılmıştır. Bu bildirin tam metni aşağıda yer almaktadır :

— Meslektaşlarımız ve Davetliler Saygı Duruşunda —

BASIN BİLDİRİSİ

Değerli Basın Mensupları,

İlk defa 14 Mayıs 1839 da, Tıbbiyye Adliyye Şehanenin çatısı altında, çağdaş anlamda eczacılık öğreniminin başlaması nedeniyle, her sene bu tarihte kutlanması kararlaştırılan ve 19 senedir de aralıksız olarak kutlanan Eczacılık Bayramına hoş geldiniz. Değerli Basınımızın, burada zikretmeye çalışacağımız insan sağlığı ile ilgili ana meselelere gereken duyarlılığı göstereceğine inanıyor ve kendilerine şimdiden teşekkür ediyoruz.

Hiç şüphesiz ki tedavi hizmetlerinin görülmesinde en önemli araç, ilaçtır. İlaç, teşhisini koyan bir hekimin hastasını iyileştirmede kullandığı, eczacının kesin denetim ve gözetimi altında bulunan, hastanın yegane iyileşme ümididir. Halkımızın alim gücüne kıyasla pahalı bir emtea olan ilacın kalitesinden taviz vermek mümkün değildir. O nedenle, siz değerli Basınımızın da zaman zaman üzerinde durduğu «Kaliteli İlaç Üretimi ve Kontrolü» konusu, doğurabileceği sonuçlarıyla birlikte bugünkü Açık Oturumumuzun konusunu teşkil etmiştir.

Güncel bulduğumuz ikinci bir konu ise Tüberküloz hastalığındaki hızlı tırmanıştır. Bir zamanlar fevkalade önem arzeden, ancak bilahare alınan gerek koruyucu hekimlik tedbirleri ve gerekse ilaçla

tedavi sonucu kökünün kazındığına inandığımız bu hastalık, maalesef gün geçtikçe hızla yayılmaya başlamıştır. Öyle zannediyoruz ki, bu hızlı tırmanışa ekonomik koşullar kadar, tarayıcı ve koruyucu sağlık hizmetlerinin aksatılması da neden olmuştur. Hükümetler, konuya gereken önemi vermeli ve bu konuda verilecek hizmetler bir bayrak yarışı haline getirilmelidir.

İlimiz, Çernobil'de meydana gelen büyük kazadan sonra, coğrafi konumu itibariyle radyasyona en fazla maruz kalan yerlerden birisidir. Ölçülen radyasyon miktarları ne derece tehlike arz etmektedir? Bu konudaki çelişkili ifadeler, toplumdan bir şeylerin gizlenmek istendiği izlenimini bırakmıştır. Oysa doğru olan, gerçekleri saklamanın yerine vatandaşı uyarmaktır.

Büyük şehirler için çok önemli bir sorun olan hava kirliliği, şehrimizde de küçümsenmeyecek boyutlara ulaşmıştır. Her geçen gün hızla inşa edilen sıra sıra apartmanlara filtre konulması şart koşulmaz iken, şehrin nerdeyse böğrüne kurulmuş bulunan Azot ve Bakır Fabrikaları hava kirliliğinin adeta tuzu ve biberi olmuştur. Ankara Hıfzıssıhha Enstitüsünün görevli kıldığı bir kurulun, sadece 1980 yılında fabrika çevresinde yapmış olduğu ölçümlerde, havada bulunan SO₂ gazı Dünya Sağlık Örgütünün (WHO) insan sağlığına zararlılık yönünden azami miktar olarak kabul ettiği miktarın (150 mg/m³) yaklaşık 5 katına ulaşmıştır. (735 mg/m³) SO₂ gazının öksürük, dispne, siyanoz, asidoz, ağır vakalarda akciğer ödemi yaptığı, hatta fazla miktarda alındığında ölüme dahi yol açabildiği bilgilerimiz arasındadır. Halen, her iki kuruluşun da Umumi Hıfzıssıhha Kanununa göre S.S.Y. Bakanlığından almaları gereken çalışma ruhsatını almaya gerek görmeksizin çalıştıkları şeklinde söylentiler vardır. Konuya gereken hassasiyetin ne zaman gösterileceği merak konusudur.

Bazı şekerlemelerin ilaç drajelerine benzetilerek TV aracılığı ile çocukların dikkatini çekecek şekilde reklamlarının yapıldığı hepimizin malumudur. Çok sakıncalı olduğuna inandığımız bu hususta gerek İlaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğü ve gerekse TRT ayrı ayrı uyarılmıştır. Basınımızda ibret verici örneklerine rastladığımız, ortada bırakılmış ilaç drajelerinin bu tür şekerlemelere benzetilerek alınması sonucu meydana gelen çocuk zehirlenmeleri herkese bir ders olmalı ve ilgili merciler derhal bu duruma el koymalıdır.

Bazı hekimlerimizin yazmış oldukları uyuşturucu reçete adetleri S.S.Y. Bakanlığı tarafından fazla bulunmakta ve o nedenle de bu hekimlerimizin dikkatleri çekilmektedir. Bu tutum o hekimlerimizin

yanı sıra bazı sağlık ocaklarını da uyuşturucu reğetesi bulundurmaya itmiş, hasta sahipleri mağdur duruma dūřmūřtur. Oysa, özellikle ağır ve fevkalade ağrılı (bilhassa kanserli) hastalar için yazılan bu tür reğetelerin sahipleri, durumlarını bir raporla tevsik ettikleri takdirde, reğetelerini rahatça yazdırabilecekleri bir merci bulabilmedirler.

S.S.Y. Bakanlığının «Over The Counter» yani kısaca (OTC) adı verilen reğetesiz satılabilecek ilaçlar konusunda uygulama yapmayı dūřndđ, hatta küçük çapta bu tür ilaçların tespiti cihetine gittiği şeklinde söylentiler vardır. Bu, muhtelif memleketlerde (zellikle AET lkelerinde) yapılan bir uygulamadır. Bir yerde hastanın ufak çaptaki rahatsızlığını kendisinin gidermesine matuftur. Ancak biz vatandaşımızı, gerek alışkanlıkları ve gerekse kültürel seviyesi itibariyle henüz bye bir uygulamaya hazır görmüyoruz. Eđer Hükümet Politikası mutlaka bu uygulamanın yapılmasını gerektiriyorsa, uygulama eczane sınırları içerisinde bırakılmalıdır.

Sağlık Hizmetlerinin yeniden düzenlenmesinde bir reform olarak kamu yuna sunulan ve T.B.M.M. nin 7.5.1987 tarihli oturumunda kabul edilen Sağlık Hizmetleri Temel Yasasının çıkarılmasını olumlu karşılıyoruz. Nevar ki böyle bir tasarıyı hazırlarken meslek kuruluşlarının dūřncelerinin alınmaması, eczacının Tasarı içindeki yerinin belli olmayışını, kabul edilen taslağın çok genel hükümler taşıması nedeniyle de hemen hemen her maddesi için bir yönetmelik çıkarılmasının zorunlu oluşunu ndiře verici bir noksanlık olarak görüyoruz.

Basınımızın konulara gereken duyarlılığı göstereceğine olan inancımız tamdır. O nedenle, Basınımızın siz değerli temsilcilerine şimdiden teşekkür eder, saygılar sunarız.

**6. Bölge Eczacı Odası
Yönetim Kurulu Adına
Başkan
Ecz. Erkal KÖKDENER**

Daha sonra kürsüye gelen Oda Başkanımız Sayın Ecz. Erkal Kökdener aşağıdaki Açış Konuşmasını yapmıştır :

— Oda Başkanımız Sayın Ecz. Erkal Kökdener Açış Konuşmasını Yapıyor —

Sayın Valim,
Sayın Umum Müdür Vekili,
Sayın Komutanım,
Saygı Değer Konuklar,
Sevgili Meslektaşlarım,

Türkiye’de çağdaş anlamda Eczacılık Eğitiminin başladığı 14 Mayıs 1839 gününün, Eczacılık Bayramı olarak kabulü ile 14 Mayıs günü mesleğimiz için en önemli bir gün haline gelmiştir.

İşte böyle anlamlı ve özel bir günümüzde teşekkürleri ile bizleri onurlandıran Sayın Konuklarımıza şahsım, 6. Bölge Eczacı Odası ve tüm meslektaşlarım adına teşekkür ediyor, hoş geldiniz diyorum.

Sayın Konuklar,

Değerli Meslektaşlarım,

Bugüne kadar, ben de dahil biz Oda Başkanları konuşmalarımızda ağır sorunlar karşısında meslek açısından karamsar tablolar çizdiğimiz olmuştur. Kivançla söyleyebilirimki yıl içinde başarılı çalışmalar yapmış, bir çok sorunu halledilmiş, bugün bir çoğunda halli yolunda büyük mesafeler almış bir meslek kuruluşunun temsilcisi olarak huzurlarınızdayım.

Mesleğimizin geleceğine umutla bakıyoruz. Zira geçmiş yıllara oranla sesimizi daha iyi duyurabildiğimize, problemlerin üzerine daha bilinçli ve daha kararlı gidebildiğimize inanıyoruz. Hiç şüphesiz ki geride bıraktığımız senenin en önemli olayı K.K.T.C. Eczacıları Birliğinin, Federation Internationale Pharmaceutique’e yani Uluslar-

arası Eczacılık Federasyonunun kabulüdür. Siyasi platformda tanı-
nıp tanınmaması tartışılırken, K.K.T.C.'nin resmi bir kuruluşu olan
K.K.T.C. Eczacıları Birliğinin 8 red oyuna karşılık 61 kabul oyuyla,
yani ezici bir çoğunlukla FIP üyeliğine kabulü, tartışmasız Uluslar-
arası bir başarıdır. Bu olaya sadece mesleki yönden bakmamamız
gerekir. Zira, bu olay siyasi alanda da kendini kabul ettirmenin bir
işaretidir. Bu yönden meslek olarak alınan sonuçtan onur ve kıvanç
duyuyoruz.

1986 yılının 2.ci önemli olayı mesleğimiz için en büyük sorun
olarak gördüğümüz muvazaa konusundaki Bakanlığın yaklaşımla-
rıdır.

Muvazaalı eczane açma girişimlerine mani olabilmek için Ec-
zacı Odalarının en büyük silahını oluşturan «Oda Uygunluk Belge-
leri», önce Eczacı Odalarından alınmış isede daha sonra bu yeni
uygulamanın sakıncaları görülmüş ve Bakanlık, 615 günlük bir ara-
dan sonra Oda Uygunluk Belgelerini yeniden Odalara daha geniş
yetki verilerek ihdas etmiştir. Temennimiz, Bakanlığımızın Odaların
kanaatini içeren bu belgelere gerekli itibarı göstermekte devam et-
mesi ve değiştirilmesi çoktandır gündemde olan kanunlarımızın ye-
ni çıkacak olanlarında bu konuda daha kesin ve kalıcı tedbirler alın-
masıdır.

Değerli Konuklar,

Sevgili Meslektaşlarım,

Bütün bu olumlu gelişmelerin yanı sıra tabii ki Türkiye gibi ge-
leşmekte olan bir Ülkede mesleğimiz açısından da ileride problem
olabilecek yeni gelişmeler görülecektir.

Bu türden, şu gün için gündemde olan birkaç konudan ana baş-
lıkları ile bahsetmek istiyoruz.

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının «Over The Counter» yani
kısaca (OTC) adı verilen reçetesiz satılabilecek ilaçlar konusunda
uygulama yapmayı düşündüğü, hatta bu tür ilaçların tesbiti cihetine
gittiği, şeklinde bilgi almaktayız. Bu, uygualma, muhtelif memleket-
lerde (özellikle AET Ülkelerinde) rastlanan bir uygulamadır. Bir yer-
de hastanın ufak çaptaki rahatsızlığını kendisinin gidermesine ma-
tuftur. Ancak biz vatandaşımızı, gerek alışkanlıkları ve gerekse kül-
türel seviyesi itibariyle henüz böyle bir uygulamaya hazır görmüyo-
ruz ve tüm ilaçların mutlak suretle reçete ile verilmesinden yanayız.
Ancak, memleketimizin bugünkü sağlık politikasının doğurduğu şart-

lar eczanelerimizi mevcut uygulamaya kendiliğinden itmiştir. Eczanelerimizin, gerektiğinde ilaçların mutlaka reçete karşılığı halka intikalini başarı ile yürüttüğü en son Yeşil Reçete uygulamalarıyla kendini göstermiştir. Her şeye rağmen Hükümet Politikası mutlaka OTC uygulamasının yapılmasını gerektiriyorsa, olay eczane sınırları içerisinde kalmalıdır, kanaatindeyiz.

Hiç şüphesiz ki tedavi hizmetlerinin görülmesinde en önemli araç, ilaçtır. İlaç, teşhisini koyan bir hekimin hastasını iyileştirmede kullandığı, eczacının kesin denetim ve gözetimi altında bulunan, hastanın yegane iyileşme ümididir. Halkımızın alım gücüne kıyasla pahalı bir emtea olan ilacın kalitesinden taviz vermek mümkün değildir. O nedenle, değerli basınımızın da zaman zaman üzerinde durduğu «İlaç Üretiminde aKlite Kontrolü» konusu, doğurabileceği sonuçlarıyla birlikte bugünkü Açık Oturumumuzun konusunu teşkil etmiştir.

Sağlık Hizmetlerinin yeniden düzenlenmesinde bir reform olarak kamu oyuına sunulan ve T.B.M.M. nin 7.5.1987 tarihli oturumunda kabul edilen Sağlık Hizmetleri Temel Yasasının çıkarılmasını olumlu karşılıyoruz. Nevarki böyle bir tasarımı hazırlarken meslek kuruluşlarının düşüncelerinin alınmamasını, eczacının Tasarı içindeki yerinin belli olmayışını, kabul edilen taslağın çok genel hükümler taşıması nedeniyle de hemen hemen her maddesi için bir yönetmelik çıkarılmasının zorunlu oluşunu endişe verici bir noksanlık olarak görüyoruz.

Sayın Konuklar,

Değerli Meslektaşlarım,

Programımızın yüklü oluşunu ve benden sonra mesleki konularda çok daha yetkili kişilerin sizlere hitap edeceğini göz önüne alarak konuşmama burada son verirken hepinize esenlik dilekleriyle saygılar sunuyorum.

Daha sonra kürsüye gelen İlaç ve Eczacılık Genel Müdür Yardımcısı Sayın Ecz. Münip Üstündağ, Bakanlık çalışmaları hakkında geniş bilgi vermiştir. Sayın Üstündağ şunları söylemiştir :

— İlaç ve Eczacılık Genel Müdür Yardımcısı Sayın Ecz. Münip Üstündağ Bakanlık Çalışmaları Hakkında Bilgi Veriyor —

Artık bu tip kutlamalar bir anma, bir bayram niteliğinden çok Eczacılık mesleğinin sorunlarının geniş boyutlarda tartışıldığı mevcut ve ileriye dönük değerlendirmelerin yapıldığı bilimsel toplantılar şekline dönüştürülerek kutlanmaktadır.

Eczacılık mesleği sağlık hizmetlerinden oluşan bir zincirin önemli ve vazgeçilmez bir halkasıdır. Tedavi edici Sağlık hizmetlerinin en önemli unsurlarından olan ilacın, eczacılık mesleği ile ilişkisinden kaynaklanmaktadır. İlaç ve Eczacılık birbirinden ayrı düşünülmeyen birbirini tamamlayan iki kavramdır.

İlaç ve Eczacılık bilimlerinde son 15-20 yılda görülen gelişmeler eczacının ilaçla olan ilişkisini azaltmamakla beraber çalışma şartlarında değişiklikler getirmiştir.

Eczacı ilaç üreten bir kişi olmaktan uzaklaşarak, üretim yapan, ilaç fabrikalarının ürünlerini hastaya intikal ettiren bir kişi durumuna dönüştürülmüştür.

Eczacının görevi ve sorumluluğu, yalnız ilacı hastaya intikal ettirmek değildir. İlacın üretiminden tüketimine kadar her aşamada eczacının bir etkinliği vardır. Bu nedenle eczacının görevi ve sorumluluğu yapmış olduğu eğitim ve kazandığı formasyonun gereği ilacın

Sayın Konuklar,

Sevgili Meslektaşlarım,

Sözlerime başlarken bugün burada böyle bir toplantıya katılma olanağı sağlayan T.E.B. 6 Bölge Eczacı Odası üyelerine ve Sayın Başbakanına şahsım ve Bakanlığımız adına teşekkür ederim.

Bu yıl, 14 Mayıs Eczacılık Gününü mesleğinin Üniversite düzeyinde öğrenime başlamanın 148. yıl dönemi olarak kutluyoruz.

üretiminden tüketimine ve denetimine kadar her safhada geçerli ve etkili olmalıdır.

Bu nedenle, ülkemizdeki eczacılık eğitimini çağın gereklerine uygun, ülkemizin gereksinimlerine uygun, yararlılık düzeyi yüksek ve gerçeklere yönelik bir eğitim programı uygulama yolları aranmalıdır.

Aksi halde, gerek kamu, gerekse özel sektörde eczacının konumu ve etkinliği, gerekse, istihdam sorunları bu tip toplantı, panel ve sempozyumların her zaman gündemini oluşturacak konular olacaktır.

Sayın Konuklar, Sevgili Meslektaşlarım,

Şimdide sizlere 1984 yılından bu tarafa 5 nci 5 yıllık Kalkınma Planında öngörülen programı ve icra planlarında İlaç ve Eczacılık konularında yapılması istenilen şeylerin neler olduğunu, Bakanlığımızın o tarihten bugüne kadar faaliyetlerini fazla detaya girmeden kısaca açıklamaya çalışacağım.

Önce, 5 nci 5 Yıllık Kalkınma Planını ve İcra planlarında neler denilmektedir onları inceleyelim,

İlaçla ilgili 5 nci 5 Yıllık Kalkınma Planında Öngörülen, Sağlık Hizmetleri ile ilgili bölümünde «İlaç Sektörünün geliştirilmesi ve rekabetin sağlanması, bütün hayati ilaçların her zaman kolaylıkla bulunabilmesi için gerekli tedbirleri alacak, kalite kontrolüne ve ilaç kullanımındaki israfın önlenmesine önem verilecektir.» yer almaktadır.

1984 YILI PROGRAM İCRA PLANINDA YER ALAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜMÜZÜN SORUMLU OLDUĞU TEDBİRLER :

Tedbir No : 306

İhtiyaç duyulan herçeşit ilacın piyasada yeterli ölçüde bulundurulması, etkin denetim ve geniş boyutlara ulaşan ilaç israfının önlenmesi için uygulanan tedbirler geliştirilerek sürdürülecek.

Tedbir No : 310

Uyuşturucu Madde kullanımına, sigara tüketiminin yaygınlaşmasına karşı açılacak bir kampanyanın esasları S.S.Y.B. ca tesbit edilecektir.

1985 YILI PROGRAMI İCRA PLANINDA YER ALAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜMÜZÜN SORUMLU OLDUĞU TEDBİRLER :

Tedbir No : 147

İlaç fiyatlandırma sisteminin geliştirilmesini esas alan çalışmalar yapılacaktır.

Tedbir No : 363

Alkol, Uyuşturucu madde ve ilaç alışkanlığının azaltılması ve kontrolüne yönelik geniş kapsamlı incelemeler yapılacak, buna göre gerekli mevzuat düzenlemelerinin yapılması çalışmalarını başlatılacak.

Tedbir No : 364

İhtiyaç duyulan herçeşit ilacın piyasada bulundurulması amacı ile gerekli tedbirler alınacak, ilaçlar üzerinde her aşamadaki ithalat, üretim, depolama, dağıtım ve tüketim denetimleri artırılacak.

1986 YILI PROGRAM İCRA PLANINDA YER ALAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜMÜZÜN SORUMLU OLDUĞU TEDBİRLER :

Tedbir No : 160

Tıbbi ilaç, veteriner ve tarım ilaçları ve hammaddeleri ile ilgili uygulanmakta olan fiyatlandırma ve ithalat rejimi aynen devam edecektir.

Tedbir No : 337

Fazla ilaç kullanma alışkanlıklarının azaltılması ve kontrolüne yönelik incelemeler ile, buna göre gerekli mevzuat ve uygulama düzenlemeleri yapılacak, gereksiz ilaç israfının önlenmesi için tedbirler alınacaktır.

Şimdi de Bakanlığımızın kalkınma planı ve icra planlarına bağlı kalarak İlaç ve Eczacılık konularında yapmış oldukları uygulamaları anlatacağım.

1 — Yüksek kaliteli ilaçların temini, farmasötik ve tıbbi müstahzar, madde malzeme ve terkiplerin imali ve bunların imal edildikleri yerlerin açılış, çalışma ve kontrollerine dair yönlendirici işleri ve bu hususta uyulacak kuralları düzenlemek amacı ile 1 Kasım 1984 tarihinde GMP Yönetmeliği çıkarılmıştır.

2 — İnsan sağlığında kullanılan ilaçların istenilen kalitede üretimi için, ilacın formülünde yer alan ilaç hammaddeleri ile yardımcı

maddeler yapılan ürünün kalite ve emniyetini etkileyen en önemli faktördür. Bakanlığımız kalite güvencesini de belirli esaslara bağlamak üzere 1 Kasım 1984 de ilaç ham, başlangıç maddeleri yönetmeliği çıkarılmıştır. Yönetmeliğe göre firmalar malın spesifikasyonlarını, ithal edilecek ülkelerin sağlık otoritesinden fabrikanın GMP şartlarına göre üretim yaptığını belgelemek zorundadır.

Böylece yurt dışından ithal edilen ilaç ham, başlangıç maddeleri ve tıbbi müstahzarlarının daha kaliteli güvenilir ciddi firmalardan getirilmesi sağlanmıştır.

3 — Bakanlığımız GMP nin devamı olarak, Tüketicinin sağlığı ve emniyeti açısından, bozuk ve hatalı bulunan, yada kullanılmasında sakınca görülen farmasötik ve tıbbi müstahzar madde malzeme ve terkipler ile bitkisel preparatların piyasada kısa sürede ve etkin bir şekilde geri çekilmesinde ve toplatılmasında uyulacak, kural, yetki ve sorumlulukları ve kontrol esaslarını belirtmek amacı ile 15.8.1986 tarih ve 19196 sayılı Resmi Gazetede Farmasötik ve Tıbbi Müstahzar madde, malzeme ve terkiplerin GERİ ÇEKİLMESİ VE TOPLATILMASI HAKKINDA YÖNETMELİK YAYINLANMIŞTIR.

4 — Bakanlığımız 1 Kasım 1984 tarihli ithal edilecek ham başlangıç maddeleri ve tıbbi müstahzar Yönetmeliğinin 10 ve 11 nci maddeleri doğrultusunda üretime ve ithaline izin verdiği müstahzar madde malzemeleri gerek üretimleri, gerekse piyasaya vermeleri aşamasında kontrol amacıyla numune alma işleminde takip edilecek usul ve kuralları yeniden belirlemiştir. 25.8.1986 tarih ve 18447 sayılı Genelge ile duyurulmuştur.

5 — İlaçların bilinmeyen ve istenmeyen yan etkilerini belirlemek, bu konuda Uluslararası Kuruluşlarla işbirliğini sağlamak amacı ile «Ters İlaç Etkilerini İzleme ve Değerlendirme Merkezi» kurulmuştur.

6 — Günümüze kadar gerek üretim yerleri gerekse üretimleri ve ithalatları bir disiplin altına alınmamış olan, Tıbbi ve Cerrahi amaçla kullanılan hidrofilyk pamuk, gazlı bez, sargı bezi katgüt, cerrahi iplik, plastik enjektör, serum seti, kan seti, v.b. malzemelerin, bir kısmının genelde hijyen şartlarına uygun olmayan yerlerde üretmesi ve satılması halk sağlığını olumsuz yönde etkilemekte idi. Bu nedenle yukarıda belirtilen tıbbi ve cerrahi malzemeler ile üretim yerlerinin ve imalatlarının izine bağlanması 18.10.1985 tarih ve 29143 sayılı Genelge ile bir disiplin altına alınmıştır.

7 — Ameliyatlarda ve çeşitli tedavi alanlarında geniş bir kullanımı olan narkoz gazları hakkındaki şikayetlerin artması, ameliyatlarda üzücü olayların sebebi olarak kabul edilmesi, Bakanlığımızı bu yönde önlem almaya sevk etmiştir. Nitekim yaptığımız araştırmalarda gazların yanlış tüplere konduğu, saflık oranlarının belirli standartların altında olduğu gözlenmiştir.

Bu nedenle sözkonusu gazları kullananların can güvenliğini sağlamak amacıyla, Bakanlığımız Medikal Gaz üretim ve dolununun yapıldığı yerlerde uyulması gereken hususları tesbit etmiş, tüm üretici ve dolum yapan firmalar izin ve denetime tabi olması gerekli görülmüştür. 30.4.1986 tarihli tamimle Valiliklere bildirilmiştir.

8 — Diş hekimlerinin kullandığı dolgu, ölçü maddelerinin ithalatlalarının serbest olması, ithal edilen bu tür malzemelerde farklı kaliteler ortaya çıkarmıştır. Bu nedenle diş hekimliğinde kullanılan bu tür maddelerin ithallerinde gelişmiş ülkelerde uygulanan sertifikalı sistemi getirilmiş, kaliteleri kontrol altına alınmıştır. Yapılan bu uygulama ile bu maddelerin kalitesi güvence altına alınmış, tüketici korunmuş, kalitesi belirli standartlarla sağlanmış diş dolgu ve ölçü malzemeleri ile diş tedavilerinin yapılması temin edilmiştir.

9 — Bazı hastalıkların karışık klinik durumlarında, hastanın sağlığı için bilinen klasik bilgiler dışında, bir ilaç kullanımı gerektiğinde hekime yol gösterebilecek mahiyette yeni ilaç kullanımı veya ilaçların birbiri ile etkileşmeleri konusunda bilgi verecek olan «İlaç Danışma Merkezi» Bakanlığımız Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı İlaç ve Kozmetik Araştırma Müdürlüğü bünyesinde kurulması çalışmaları son safhaya gelmiştir.

10 — Bakanlığımız hayati ilaçların piyasada bulunması, ilaçların kalite kontrolüne önem verilmesi, ilaç sektöründe gelişmenin sağlanması amacıyla, 1.9.1985 tarihinde yeni bir fiat Kararnamesi çıkarmıştır.

11 — Uyuşturucu ve Psikotrop ilaçların kullanımındaki suistimali önlemek amacı ile yeni reçete sistemi getirilmiştir. Bu tip ilaçlar için kendinden kopyalı seri numarası bulunan 3 nüshalı reçeteler bastırılmıştır. Uyuşturucu madde ve müstahzarlara ait reçetelerin kullanımı 1985'de Psikotrop maddelere ait yeşil reçetelerin kullanımı 1.2.1986'da uygulamaya konmuştur.

Türkiye çapında uyuşturucu ve psikotrop madde ve bunları ihtiva eden, müstahzarların ithalatı, ihracatı, imalatı ecza depoları ve eczanelere dağıtımı ve halka intikali bilgisayara işlenmekte ve kont-

rol edilmektedir. 1983 ve 1984 yılı UNFDAG fonundan temin edilen Data Generation model 10 Bilgisayar Genel Müdürlüğümüze gelmiş ve böylece kontrol kapasitesi daha da artırılmıştır.

Ayrıca, Uyuşturucu maddelerin yakalanmasında muhbir ve müsadirlere ödenecek ikramiyeler 8.7.1985 tarih ve 85/9078 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile tesbit edilen sabit rakama göre ödemeye devam edilmektedir. Böylece ihbar müessesesi cazip hale getirilmiş ve kaçak yakalamalarda daha da etkili olunmuştur.

12 — Tedavide yer alan ve insan sağlığını doğrudan ilgilendiren bitkisel ilaçların üretimleri ve üretildikleri yerler Genel Müdürlüğüzce izine bağlanmıştır ve bu üretim yerlerinin denetimi yine Genel Müdürlüğümüzce yapılmaktadır. Bitkisel ilaçların ruhsatlandırılması konusunda tesbit edilen prensiplere ilaveten gerekli üretim yerleri şartlarına haiz yerlerde ve iyi imalat uygulamaları doğrultusunda üretilebilmelerini sağlamak üzere gerek üretim yerlerinde gerekse üretimde aranacak şartlar belirlenmiş ve 17.1.1986 tarih ve 2680 sayılı genelgemizle duyurulmuştur.

13 — Daha önceleri aktar, baharatçı ve benzeri dükkanlarda pekçok bitkisel madde satılmakta, bu bitkisel maddeler eczacılık mesleği ile ilgisi olmayan kişiler tarafından değişik hastalıklara karşı tavsiye edilmekte, hatta bazı terkipler halinde satılmakta idi. Halk sağlığını geniş ölçüde, olumsuz yönde etkileyen bu tip dükkanların bir disiplin altına alınması amacı ile 1 Ekim 1985 tarih ve 5777 sayılı Daimi Tamim yayınlanmış Aktar ve Baharatçıların açılış ve faaliyetleri kontrol altına alınmış, bitkisel drogların, hijyen kurallarına uygun satılması temin edilmiştir.

14 — 27.6.1986 tarihinde Zehirlenmelerde Toplumun ve Hekimlerin başvuracağı, Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı bünyesinde «Zehir Araştırma Merkezi» kurulmuştur.

15 — Yeni Türk Farmakopesi hazırlanması amacı ile, 15 üyeden oluşan Türk Farmakope Komisyonu kurulmuş olup, çalışmalar devam etmektedir.

16 — Kozmetiklerin Kalite Kontrolü ve Üretim Yerlerinin Standarta Bağlanması, 1984 yılında Bakanlığımızda yapılan reorganizasyon ile Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü bünyesinde bulunan (Kozmetikler), Şubensi, Kozmetikler Şube Müdürlüğü oluşturularak Genel Müdürlüğümüz bünyesine alınmıştır.

AET'nin kozmetiklerle ilgili direktiflerinden yararlanılarak daha önce ithal iznine tabi olmayan kozmetikler (mamul, hammaddeler) için ithal izni alma zorunluluğu, getirilmiştir.

Bu uygulamalar ile ithalatları ve üretimleri denetim altına alınmış ve tüketiciye kaliteli mal intikali sağlanmıştır.

17 — Bakanlığımızca İlaç Fiyatlarının onaylanması sonucu ortaya çıkan fiyat değişiklikleri sebebi ile sürsağın imalatçı firmalar, ecza depoları ve eczanelerce yapılması kararlaştırılmış ve 14.8.1984 tarih ve 18489 sayılı Resmi Gazetede Bakanlığımız tebliğı yayınlanmıştır. Bu uygulama ile eczanelerin sermaye erazyonu önlenmiş, piyasada aranan ilacın bulunurluğı sağlanmıştır.

18 — Tüketicinin korunması amacı ile; ilaç kutularının üzerine imal ve son kullanma tarihleri ve uyarıcı bilgilerin "beklenmeyen etki görüldüğü zaman hekiminize danışın, ilaçları çocuklardan uzak tutun", psikotrop ilaçlarda "dikkat bağımlılık yapar" yazılması zorunluluğı getirilmiştir.

Ayrıca; gereksiz ilan kullanımını önlemek amacı ile tüketicinin bilgilendirilmesi çalışmalarına hız verilmiş, çeşitli yayın organları ile konu topluma duyurulmuş, hazırlanan posterlerle ilginin devamı sağlanmıştır.

19 — «Devlet Memurlarının Tedavi Yardımı ve Cenaze Giderleri Yönetmeliğine» göre Kurum mensuplarına doktor tarafından reçeteye yazılmış ilaçların, eşdeğerinin verilebilmesi hükmü, Bütçe Uygulama Talimatlarında yer almıştır.

20 — Hastane eczanelerinde görev yapan eczacıların üretime yönelmelerinin sağlanması ve hastane eczanelerinde yapılan majistral ilaçların standarda bağlanması amacı ile 1985 yılında «Majistral İlaçlar Standart Rehberi» hazırlanmış ve dağıtımı yapılmıştır.

21 — Yurdumuzda İlaç kullanımı ve israfı konusunda yurt içinde ve yurt dışından konularında uzman olan konuşmacılarında katıldığı seminerler düzenlenmiştir. «Uyuşturucu ve Psikotrop İlaç Düzenlemeleri» semineri «Advers (Ters) İlaç Etkilerini İzleme ve Değerlendirme» semineri, «Rasyonel İlaç Kullanımı Semineri», «Klinik Uygulama'da Antibiyotik Kullanımı» semineri gibi, bu seminerler tüm sağlık kuruluşlarına, üniversitelere ve konu ile ilgili Kurum ve Kuruluşlara hitap etmiştir.

22 — Gerek yeni ruhsat alacak ilaçlarda ve gerekse piyasaya verilmiş olanlarda analiz işlemleri Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkez Başkanlığı İlaç ve Kozmetik Araştırma Müdürlüğüne gerçekleştirilmektedir. İlerleyen teknolojiye bağılı olarak yeni analiz metodları ve yeni cihazlarla takviyesi zorunlu görülmüştür. Konuyla ilgili ce-

şitli girişimler yapılmış olup, 350 milyon TL. değerinde enstrümantal analiz cihazları temin edilmiştir.

23 — Muvazaalı Eczanelerinin açılışının önlenmesi için Eczacı Odaları ile daha sıkı bir işbirliğine gidilmiş, 12.12.1986 tarihinde Valiliklere konuyla ilgili duyuru yapılmıştır.

24 — Şu anda ruhsatlı bulunan tüm müstahzarlara 5 yıllık süre verilmiştir. Bu sürenin sonunda firmalar ilaçları hakkında dünyadaki durumunu, gelişmelerini Bakanlığımıza bildirecekler, eğer ilmi komisyon bunları yeterli görürse ruhsatları devam edecek, yoksa ruhsatları iptal edilecek.

Yukarıda belirttiğim çalışmalarımızla bugüne kadar ilaç ve Eczacılık konularına bir hayli mesafe alınmış olup, bundan sonrada siz sayın meslektaşlarımıza ve ilaç tüketicisine daha faydalı çalışmalar yapmaya çalışacağız.

Hepinize teşekkür eder. Saygılarımı sunarım.

REFİK SAYDAM HIFZISSIHA MERKEZİ İLAÇ VE KOZMETİK ENSTİTÜSÜ LABORATUARLARINDA YAPILAN PİYASA KONTROLLARI

	1981	1982	1983	1984	1985	1986 (12 ay)	1987 (4 ay)
Toplam	921	2165	3108	2412	1911	1060	298
Uygun	734	1726	2600	2243	1777	970	280
Hatalı	184	439	508	169	134	90	18
% Hata	% 20	% 20	% 16.3	% 7	% 7	% 8.5	% 6

1. Burada şunu hemen ifade edeyim, daha önceki yıllarda alınan 3108 analiz 3 bin değişik ilaç olmadığı, 1984, 1985, 1986, 1987 yıllarında program gereği her bir preparatın analize alındığı durum olduğu için az gözükmekte isede bundan önceki yıllara göre fazladır. Çünkü yılda enaz iki defa bir ilaç piyasa kontrol girmektedir.
2. 1987 yılında ilk 4 ayda hatalı bulunan 18 preparatın 13 ünde muallak ecsam tesbit edilmiştir.

HATALI BULUNAN PREPARATLARDA KUSUR DAĞILIMI YÜZDESİ

	1984	1985	1986
Aktif maddeye bağlı olanlar	% 17.4	% 7	% 9.6
Teknolojik hatalar	% 41.1	% 42.7	% 27.6
Muallak Ecsam	% 18.1	% 34.4	% 58
Diğer hatalar	% 23.4	% 15.9	% 4.8

NOT : Muallak Ecsam nedeniyle görülen hatanın büyük bir kısmı, sulandırılmaya mahsus toz flakonlarda, hammaddeye bağlı olarak görülen partiküller olup, bu soruna henüz kesin çözüm getirelemediği bir çok gelişmiş ülkede dahi aynı sorunların mevcut olduğu dikkate alınmalıdır.

İLAÇ ÜRETİM YERLERİ

1984 yılında ilaç fabrikalarında	124 (Tümüyle denetlendi)
1985 » » »	246
1986 » » »	319

denetim yapılmıştır.

119 firma (ilaç fabrika ve laboratuvarı) mevcut olup

Şu anda 12 si kurallara uymadığı için kapatılmış
12 si ise kendileri tasfiye etmişlerdir.

RUHSAT VE FORMÜL DEĞİŞİKLİĞİ ANALİZLERİ

	1981	1982	1983	1984	1985	1986 (10 aylık)
Toplam	208	184	236	242	426	491
Uygun	156	130	187	157	345	464
Hatalı	52	54	76	85	81	28
% Hata	% 25	% 29.3	% 28.8	% 35	% 19	% 5.7

SATIN ALMA KONTROLLARI (BAKANLIK-HASTANELER-M.S.B.V.S.)

	1984	1985	1986
Toplam	288	197	206
Uygun	262	179	184
Hatalı	26	18	22
% Hatalı	% 9	% 9.1	% 10.6

PIYASA KONTROLLARINDA DOZAJ FORMLARINA GÖRE YAPILAN KONTROLLER

	1984					1985					1986 (12 aylık)					
	T	U	H	T	H	T	U	H	T	H	T	U	H	T	U	H
Tablet, Capsul, Drj.	1157	1122	35	929	28	901	28	497	478	19						
Amp, Flakon	356	310	46	291	55	236	55	160	124	36						
Şurup, Süsp.	255	242	13	179	7	172	7	109	103	6						
Damla, Sol,	189	168	21	147	7	140	7	99	90	9						
Pom, Krem	149	139	10	147	5	142	5	90	89	1						
Toz, Kaşe	121	108	13	112	13	99	13	14	13	1						
İnfüzyon Çöz.	72	52	20	33	12	21	12	31	16	15						
Ovul, Supp.	70	66	4	44	4	40	4	37	36	1						
Oftalmik prep.	43	36	7	29	3	26	3	17	16	1						
Cerrahi malzeme	—	—	—	139	19	120	19	54	52	2						
Hammadde	—	—	—	—	—	—	—	69	69	—						

Not : T = Toplam

U = Uygun

H = Hatalı

★ ★ ★

İlaç ve Eczacılık Genel Müdür Yardımcısı Sayın Eczacı Münip Üstündağ'ın rakamlara dayalı olarak Bakanlık çalışmaları hakkında bilgi vermesinden sonra kürsüye gelen Prof. Dr. Kasım Cemal Güven, Eczacılığın Tarihçesini şöyle özetlemiştir :

— Sayın Prof. Dr. Kasım Cemal Güven Eczacılığın
Tarihçesini Özetliyor —

Sayın Vali, Garnizon Komutanı, Rektör vekili, Odalar Başkanları, Misafirler ve Meslektaşlarım.

1839 yılında başlayan Eczacılık Eğitiminin yıldönümleri kutlanan Eczacılık Bayramı Gününde sizleri selamlarım. Bu vesile ile Türkiye'de yüksek eğitim başlangıcına ait tarihsel gelişime ait bazı bilgileri sunmak istiyorum.

İlk yüksek eğitim 1773 de Mühendishanei Bahrii Humayun (deniz) ve 1785 de Mühendishanei Berrii Humayun (Kara Mühendisliği) eğitimi ile başlar. Bu eğitimde öncüler her yerde olduğu gibi Türk Askerine aittir. Bunu Tıp Eğitimi takip etmiştir. Tıp Eğitimi önce 9 Ocak 1806 Tersanei Amire Tabibhanesinde ve sonra 14 Mart 1827 de Tıphanei Amire ve Cerrahhanei Amirede devam etmiştir.

Eczacılık Eğitimi 1839 yılında yine Askeri alanda başlamıştır. Sivil Eczacılık Eğitimi ise 1870 de kurulmuştur. Bu tarihsel bakımdan önemlidir. Hukuk eğitimi 1870 (Darulfununu Osmanı İlmî Hukuk Şubesi) Kimya Eğitimi ise 1917 de Kurulan Umumi Kimya Enstitüsünde başlamıştır.

Eczacılık Eğitiminin başlangıcı olan 1839 tarihi Dünya Ülkele-

rinde Eczacılık eğitiminin başlangıcı tarihi ile de uyum gösterir. Hatta öncülük taşır. İlk Eczacılık Eğitimi Fransa'da 1877 de Col-lège de pharmacie'de, U.S.A. da 1821 Filadelfiada College of phar-macie başlamıştır. Almanya'da Bavyerada 1808, eczacılık eğitimi için üniversite tahsili aranmıştır. İngilterede ise Türkiye'den daha sonra 1842 yılında Londrada School of Pharmacie ile başlanmıştır.

Eczacılık mesleği bilimin gelişmesinde büyük rol oynamıştır. Bir çok ilaç ve kimyasal madde eczacılar tarafından bulunmuştur. Buna ait bazı önemli çizelge aşağıdadır.

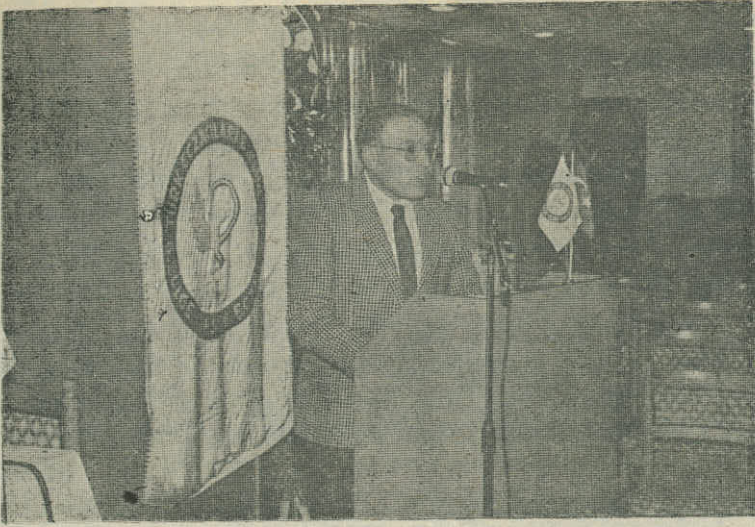
Seignette	(1660-1719)	Seignette ve Rochell tuzu,
Beslen	(1561-1629)	İlk botanik atlası.
Lemery	(1645-1715)	Bizmut subnitrat,
Trommsdorf	(1770-1837)	Sinamik asit,
Bucholy	(1770-1818)	Vanillin,
Serturmer	(1783-1841)	Morfin.
Marggraf	(1709-1782)	Formik asit
Baumé	(1728-1768)	Eter, Narkotin, Aerometre,
Jungere	(1762-1807)	Sodyum bikarbonat,
Scheele	(1742-1786)	Tartarik asit, oksijen hazırlanması N ₂ , P, Cl, benzoik asit, H ₂ S ₁ HCN, gliserin, sitrik asit, gallik asit,
Serullas	(1774-1833)	İyodoform
Labarraque	(1777-1850)	Na hipoklorid çözeltisi,
Courtois	(1777-1838)	İyod,
Robinquet	(1870-1840)	Narcotin, kodein, glizirhizin
Pelletire ve		
Caventou	(1788-1842)	Kinin, emetin, brusin,
Meissner	(1792-1853)	Alkaloid deyimi.
Souberlan	(1797-1818)	Kloroform,

Bütün bu gelişmeler yanında Eczacılık, ilaç yapıp hastaya su-nan ve halk sağlığında etkinlik döneminden uzaklaşmış ve yalnız ilaç satıcı hale gelmiştir. İlaç hazırlanmasının sanayiye kaymasından sonra eczacılığın ilaç üzerinde etkinliğinin devamı için yeni yasal dü-zenlemelere ihtiyaç vardır. Bunun için 6197 sayılı Eczacılar ve Ec-zacılık hakkındaki yasa ile 6643 sayılı Türk Eczacılar Birliği yasa-sında değişiklik yapmak zorunluluğu vardır. Böyle eczacıları Halk Sağlığında etkinliği kazandırmanın Türk ekonomisine ve halk sağlı-ğına katkısı büyük olacaktır.

Hepinizi bu mutlu günde kutlar başarılar dilerim.

Bundan sonra kürsüye gelen Sayın Ecz. Sadi Subaşı, Odamızın Eczacılık mesleğindeki yeri ve önemini belirten bir konuşma yapmış-tır.

— Sayın Ecz. Sadi Subaşı Odamızın Eczacılık Mesleğindeki Yeri ve Önemi Belirten Konuşmasını Yapıyor —

Sayın Valim, Sayın Garnizon Komutanı, Sayın Hocam, Sayın Oda Başkanları, Değerli Konuklar, Sevgili Meslektaşlarım...

Bu anlamlı günü birarada kutlamanın mutluluğu içersinde hepinizi saygıyla selamlıyorum. Ülkemizde eczacılık eğitiminin başlangıcının 148. yılında sizlere hangi günlerden bu günlere geldiğimizi ve odamızın bu gelişmelere olan katkılarını anlatmaya çalışacağım. Ancak, Sayın Hocam Prof. Dr. Kasım Cemal Güven Eczacılığın geçmişini çok daha detaylı bir şekilde sizlere sundular. Bu nedenle konuşmanın ilk bölümünü çıkarıyor, odamızla ilgili bilgileri sizlere sunmak istiyorum;

1956 yılında yayınlanan 6643 sayılı T.E.B. kanunu ile meslek yaşamımızda ilk örgütlenme başlıyor ve T.E.B. genel merkezi İstanbul'da kuruluyordu. T.E.B. ne bağlı olarak ilk 8 oda İstanbul, Ankara, İzmir, Adana, Konya, Samsun, Bursa ve Gaziantep'te oluşturuluyordu. Görüldüğü gibi ilk kurulan odalardan biri olan 6. Bölge Samsun Eczacı Odasına doğuda Kars, Ağrı Batıda Zonguldak olmak üzere 18 il bağlıydı. Daha sonra sırasıyla Zonguldak, Erzurum, Trabzon, Ordu Eczacı odalarının kurulması ile Odamıza bağlı il sayısı 5 düşmüştür. Bunlar Samsun, Sinop, Amasya, Tokat ve Çorum'dur. İlk yıllardan itibaren görev alan başkan ve yönetim kurulları tüm eczacılık sorunlarına sahip çıkmış ve bölgesinde kesin hakimiyet ve düzeni sağlamıştır. T.E.B. nin genel kurullarına daima tam delege sa-

yısıyla katılarak genel kurullara ilginç konu ve tekliflerle giden Odamız belli bir insiyatifi her zaman elinde tutmuştur.

Kooperatifleşme gereğini ilk vurgulayan ve bunu bir önerge ile 1978 büyük Genel Kuruluna götüren, oy birliği ile kabul edilerek T.E.B. yönetimlerine gerçekleştirilmesi için görev verilmesini sağlayan, Odamızdır. Bilindiği gibi bugün 10'u aşkın ecza kooperatifi meslektaşlarımıza üst düzeyde hizmet vermekte ve üretime geçme aşamasında bulunmaktadır.

Bölgeler arası toplantılardan birisini 1980 yılında Samsun'da gerçekleştiren Odamız, bu toplantıya Türkiye'de ilk kez «İlaç Savurganlığı ve Alınması Gerekli Önlemler» başlığı ile bir rapor sunmuş ve sosyal güvenlik kurumlarından ilaç temin eden hastaların aldıkları ilaçların tutarının belli bir kısmına (% 20) katılması gereğine önlemler paket içinde yer vermişti. Bu raporu ilgili bakanlıklara ve kamu kurumlarına da göndererek konunun güncelleşmesini sağlamıştır. Daha sonra bu yönde önlemler almaya başlayan kamu kuruluşları Odamızın önerilerinden birisini aynen yürürlüğe koymuş ve kamu reçetelerinin % 20 nin hasta tarafından karşılanmasını kararlaştırmıştır.

Eğitim konusuna önem veren Odamız, Türkiyede ilk kez eczane yardımcı personelini eğitmek üzere 1981 yılında bir seminer düzenlemiştir. Bu amaçla yardımcı personele hitap eden bir de kitapçık hazırlayan Odamız sabahları teorik, öğleden sonrada pratik olarak sürdürülen ve 60 civarında Samsun ve diğer İl ile İlçelerden gelen yardımcı personelin katıldığı ve üç ay süren seminer sonunda yapılan sınavda başarılı olan kırkı aşkın personele sertifika vermiştir.

1839 yılında başlayan eczacılık eğitiminin yıldönümlerinin bayram olarak kutlanması Ecz. Naşit Baylav'ın teklifi, o gün İ.Ü. Eczacılık Fakültesi talebe cemiyeti başkanı olan Ecz. Azmi Kerman'ın çabaları, T.E.B. ile o gün dekan olan Sayın Hocam Prof. Dr. Kasım Cemal Güven'in katkıları ile ilk kez 1968 yılında İstanbul'da yapılmıştır. 14 Mayıs Kutlamalarına özel önem veren Odamız eğitici el ilanları, tanıtıcı pankartlarla bu günü topluma mal etmeye çalışmış 1984 den itibaren de bu günlerde güncel bir konuyu gündem etmiş enine boyuna tartışılmasını sağlamıştır. Bu amaçla 1984 de düzenlenen panelde psikotrop ilaç sorununu 1986 da düzenlenen açık oturumda «Muvazaa Sorununu» tartışmaya açmış ve sonuçlarını yetkililere ulaştırmıştır. Biraz sonrada bu yıl seçilen konu olan «İlaç Üretiminde de Kalite Kontrolü» konulu Açık Oturumu izleyeceksiniz.

Kurulduğu tarihten beri zaman zaman bazı icraatlarını desteklemese bile seçimle gelen tüm T.E.B. yönetimleri ile S.S.Y.B. İlaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğü ile her zaman diyalogu sürdürmüş ve hiyerarşik düzene saygılı olmuştur. Bu arada «sürsaj olayının» eczacının yasal hakkı ve dürüst bir yaşam sürdürebilmek için zorunluluk olduğunu her platformda savunmuş, bu hakkın alınmasında elinden gelen katkıyı sağlamıştır.

T.E.B. Genel Merkezinin Ankara'ya alınmasından sonra göreve gelen T.E.B. yönetiminde Odamızdan bir üye de görev almıştır. Aynı dönem T.E.B. Yüksek Onur Kurulu Başkanlığına da Odamızdan Ecz. Hasan Türkili, Kamu Eczacıları Komisyonu üyeliğine de yine Bölgemizden Ecz. Metin Demirdağ seçilmişlerdir. Özellikle mesleğimizin yüz karası «muvazaa konusuna» özel bir önem veren Odamız bu konudaki titiz davranışı ile en az muvazaalı eczane bulunan bölge durumuna gelmiştir. Muvazaa konusunda Odamızın çabalarına büyük katkı sağlayan eski Genel Müdür Sn. Dr. Ecz. Okan Atay'a şükranlarımızı sunmayı bir borç bilirim.

Oda faaliyetlerini ve camiamızdaki çalışmalarını yansıtmak üzere 1983 yılında bir Bülten çıkartmaya başlayan Odamız, üç ayda bir yayınlanan bu Bülteni, Bölgesinde Eczacılık Fakültesi olmaması nedeniyle Fakülte desteğinden uzak ve kısıtlı şartlara rağmen dört yıldır hiç aksatmadan çıkartmayı başarmış ve bugün 18. sayıya ulaşmış bulunmaktadır.

Bugünkü tartışılmaz başarı ve otoritenin sağlanmasında, başta Bölgemizdeki meslektaşlarımızın öz verili ve meslek ahlakına yaraşır davranışları olmak üzere, kuruluşundan beri görev alan ve bugün aramızda olmayan merhum Ecz. Naci Gencer, merhum Ecz. Mahmut Taneri ile birlikte Ecz. Osman Arpacıoğlu, Ecz. Hasan Türkili, Ecz. Nihat Batur, Ecz. Erkal Kökdener başkanlıklarındaki tüm yönetim kurullarını kutlar, başarılarının devamı dileğiyle, saygılarımı sunarım.

Böylece konuşmalar bitmiş ve plâket törenine geçilmiştir. Öncelikle «İlaç Üretiminde Kalite Kontrolü ve Sonuçları» konulu Açık Oturumumuza konuşmacı olarak katılan konuklarımıza, daha sonra ise meslekte 25 nci yılını doldurmuş bulunan Eczacılar plâketleri verilmiştir.

— Sayın Prof. Dr. Kasım Cemal Güven Plâketini Samsun Valisi Sayın Erdoğan Cebeci'den Alıyor. —

— İlaç ve Eczacılık Genel Müdür Yardımcısı Sayın Eczacı Mümin Üstündağ, Plâketini Garnizon Komutanı Tuğgeneral Sayın Mustafa Gökgöz'den Alıyor —

— Gazi Ün. Ecz. Fak. Öğ. Görevlisi Sayın Dr. Okan Atay'a Plâketini 19 Mayıs nÜ. Rek. Yrd. Sayın Prof. Dr. Naci Gürses veriyor —

— Sayın Kimyager Adem Gül, Plâketini Samsun S.S.Y. Müd. Sayın Dr. Erol Uysal'dan alıyor —

— İlginç bir tesadüf. Sayın Ecz. Sevim Özaktay'a 25. yıl Plâketini Talebesi ve Tabip Odası Başkanı Sayın Dr. Aslan Çınar Veriyor —

— Sayın Eczacı Şefik Alp 25. Yıl Plâketini Diş Hekimi Odası Başkanı Sayın Dr. Mehmet Egeli'den Alıyor —

— Sayın Ecz. Bahattin Gökçek 25. Yıl Plâketini Haysiyet Divanı Başkanımız Sayın Eczacı Ahmet Ahıskal'dan Alıyor. —

— Sayın Ecz. Tekin Celep 25. Yıl Plâketini Sayın Dr. Albay Necip Mörçöl'den Alıyor. —

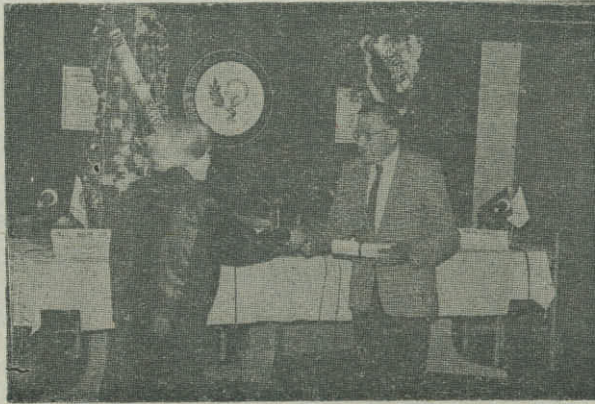
— Sayın Ecz. Esengül Celep 25. Yıl Plâketini Samsun S.S.K. Hastanesi Baştabibi Sayın Dr. Yılmaz Kefeli'den Alıyor. —

— Sayın Ecz. Orgül Alanya Meslek İçi Eğitim Seminerini Başarı ile Bitirmiştir. Sertifikasını Muvazaa Tespit Komisyonu Başkanımız Sayın Ecz. Hasan Türkilî'den Alıyor. —

— Sayın Ecz. Hülya Gümrükçüoğlu Meslek İçi Seminerini Başarı ile Bitirmiştir. Sertifikasını Haysiyet Divanı Üyesi Sayın Ecz. Ergün Damaşman'dan Alıyor. —

— Sayın Eczacı Selma Özkorucu Meslek İçi Eğitim Seminerini Başarı ile Bitirmiştir. Sertifikasını Muvazaa Tespit Komisyonu Üyesi Sayın Ecz. Sadi Subaşı'ndan Alıyor. —

Plâket ve sertifikaların dağıtım töreninden sonra, Açık Oturma geçmeden önce toplantıya ara verilmiş ve daha sonra Açık Oturum gerçekleştirilmiştir.

«İlaç Üretiminde Kalite Kontrolü ve Sonuçları» konulu Açık Oturumumuzun bantlardan çözümü daha sonraki sütunlarımızda yayınlayacağımızdan, burâda sadece değinmekle yetiniyoruz.

— Üç Eski Sınıf Arkadaşı. Solda nSağa, Sayın Ecz. Ziya Erben, Sayın Ecz. Edip Tanyeri ve Sayın Prof. Dr. Kasım Cemal Güven. Aradan İstifade ile Fırsatı Değerlendiriyorlar. —

— Toplantı Arası ve Sohbet Çok Tatlı —

Açık Oturumun bitmesinden hemen sonra Ayvacık'a bir gezi düzenlenmiş ve buradaki Hasan Uğurlu ve Suat Uğurlu Barajları gezilmiştir.

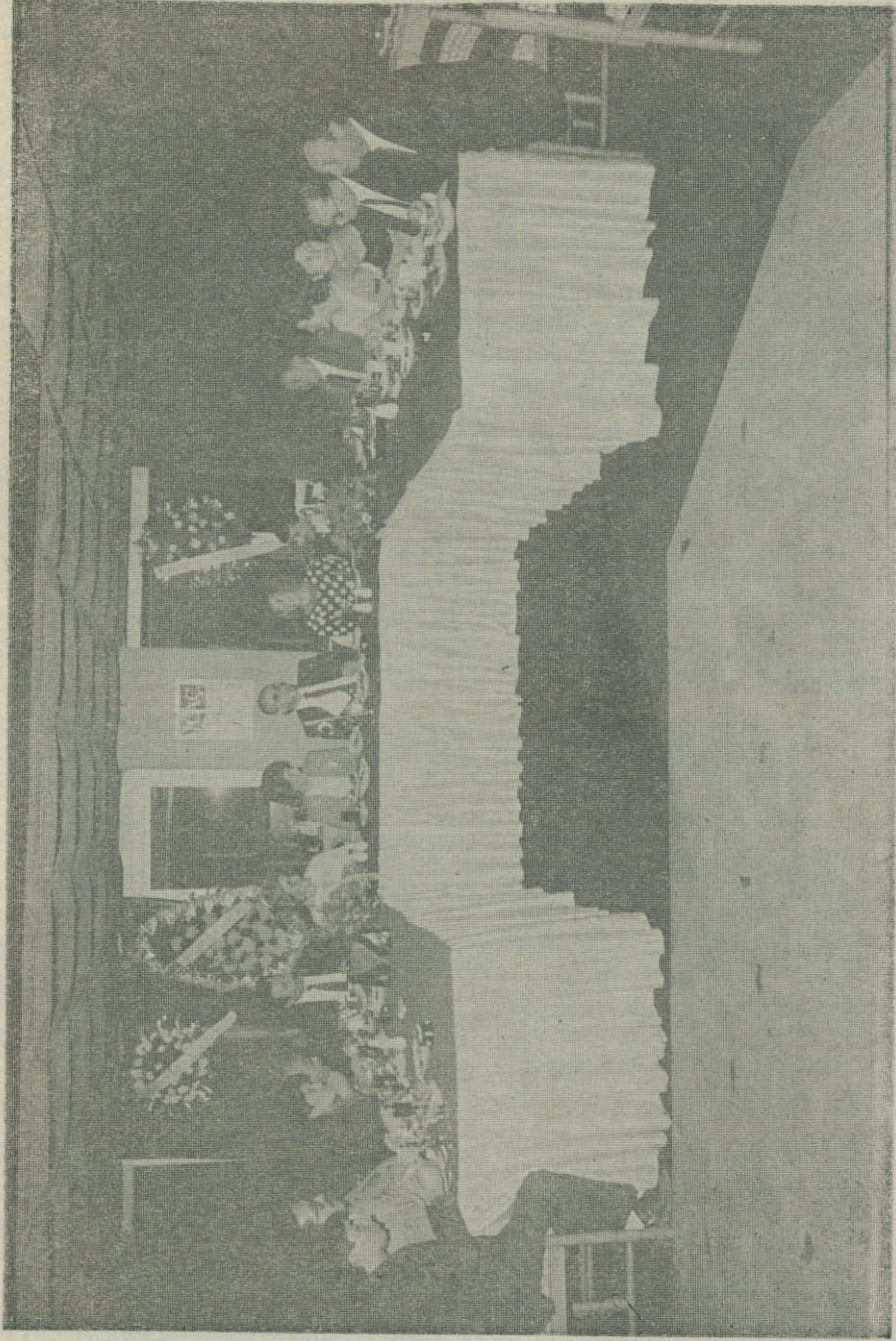

— Meslektaşlarımız ve Misafirlerimiz Termik Santralın Önünde —

— Termik Santralın Yer Altı Giriş Tüneli. —

Bu geziden sonra ise gece bir iftar yemeği düzenlenmiş, seçkin bir davetli topluluğunun katıldığı bu yemekten sonra kutlamalar noktalanmıştır.

— Protokol İftar Yemeginde —

İFTAR YEMEĞİNDEN DİĞER GÖRÜNTÜLER

S.E.O.B.